

- a. *Quan una persona es veu forçada a deixar la seva terra i arriba a un altre espai, el que li passa pel cap no és d'imposar-hi res de res.*
  - b. *Però el més normal i previsible és que vulgui obrir les portes.*
  - c. *Potser sí, si es creen les associacions afectives que deriven d'un paquet global.*
- 4- Digueu quina funció sintàctica fan els sintagmes subratllats en els fragments següents, extrets del text; després, torna a escriure els fragments substituint aqueixos sintagmes pels pronoms febles corresponents:
- a. [...] i la història (i la pràctica quotidiana) ens donen *exemples abundants de desequilibri* [...]
  - b. *Quan una persona es veu forçada a deixar la seva terra* i arriba a un altre espai, el que li passa pel cap no és d'imposar-hi res de res.
  - c. Una vida plenament humana que afavoreixi *les sintonies afectives*.

## LA COHESIÓ LINGÜÍSTICA

Jesús Tusón

¿Cohesió en dues llengües? Si, en el regne de la utopia, les llengües que trobem en un territori se situessin al mateix nivell funcional, potser sí; però sembla que no és aquesta la qüestió que considerem, i la història (i la pràctica quotidiana) ens donen exemples abundants de desequilibri quan dues llengües són presents en un mateix espai..., i una d'aquestes és l'oficial d'un estat totpoderós i va camí de deixar l'altra, la històrica i encara actual, en una situació de feblesa profunda.

És davant d'aquesta situació que cal fer efectiu el dret a la llengua pròpia del territori i convertir-la en el factor bàsic (potser no l'únic) de cohesió social, sense interferències ni imposicions alienes a la voluntat d'un poble (recordem-ho: sis mil llengües en poc més de dos-cents estats). "Un estat, una llengua" és, doncs, una de les afirmacions més destructives de la diversitat humana, una aberració que atempta contra la pluralitat, natural i històrica, de la nostra espècie.

Queda per considerar una qüestió també de la màxima importància i actualitat en aquests temps nostres. Quan una persona es veu forçada a deixar la seva terra i arriba a un altre espai, el que li passa pel cap no és d'imposar-hi res de res. En el cas més desesperat, perfectament comprensible i respectable, intentarà la supervivència sense perdre cap arrel. Però el més normal i previsible és que vulgui obrir les portes (si el deixen) a noves adquisicions, llengua inclosa. ¿Quina llengua? La que trobi al seu voltant, òbviament, i no pas l'amagada. Adquirirà, doncs, la llengua que li permeti sobreviure, progressar i relacionar-se amb l'entorn. I és aquí que es planteja una qüestió de la màxima gravetat: no són els "nouvinguts" els responsables de la situació d'una llengua prohibida i silenciada. ¿Faran seva aquesta llengua que encara és a la teulada i que no sabem de quin cantó caurà? Potser sí, si es creen les associacions afectives que deriven d'un paquet global: papers i estabilitat; feina digna remunerada amb justícia; accés a l'habitatge, l'educació, la sanitat, el lleure; acolliment sense discriminacions, afectuós si és possible. Una vida plenament humana que afavoreixi les sintonies afectives: aquesta terra val la pena i em convé. I em convé la llengua pròpia d'aquesta terra.

(Extret de *Patrimoni natural*, Barcelona: Empúries, 2004; pàg. 104-105)

Realitza un comentari crític del text i desenvolupa dues de les quatre qüestions següents:

- 1- Defineix què volen dir les paraules següents presents al text:
  - a. Utopia.
  - b. Arrel.
  - c. Alienés.
  
- 2- Explica quin procés de formació de nous mots ha originat els mots següents i per a cada mot escriu-ne un altre format mitjançant el mateix procés que continga un dels morfemes constitutius (afix, arrel o base) del mot de partida :
  - a. Desequilibri.
  - b. Òbviament.
  - c. Nouvingut.
  
- 3- Digues quin tipus d'oració subordinada és la que apareix subratllada als extractes següents i substitueix-la per un nom, un pronom, un adjectiu, un adverbi o un sintagma preposicional, segons corresponga. La nova expressió no ha de recollir necessàriament el significat de l'element substituït però ha de ser adequada al context lingüístic: